

Het adoptiepanel van de ODBN geeft een onafhankelijk advies over P&C-gerelateerde voorstellen die door het Dagelijks Bestuur aan het Algemeen Bestuur worden aangeboden. In het adoptiepanel is vertegenwoordigd: Bernheze, Den Bosch, Meierijstad, Boxmeer, CGM, Provincie Noord-Brabant

Vergaderdatum Algemeen Bestuur:	08-07-2020
Datum uitgebracht advies:	07-04-2020

Opmerkingen voorafgaand

Het adoptiepanel gaat in op de ontwerpbegroting 2021 en de concept jaarrekening 2019.

We delen opmerkingen/reflecties en adviezen.

➔ Adviezen benadrukken we met een pijltje.

Ontwerpbegroting 2021

Opmerking vooraf:

Het bedrag dat deelnemers betalen aan de omgevingsdienst bestaat uit:

- De hoeveelheidscomponent. Hoeveel koopt een opdrachtgever (gemeente/provincie) in? Dat bepaalt de opdrachtgever deels zelf, op basis van wettelijke taken, beleid en behoefte.
- Een prijscomponent. Hoeveel kost een ingekocht uur?
 - Daar gaat deze begroting over, vanuit de eigenaarsrol van gemeenten en provincie: de prijscomponent dus.

Het beïnvloeden van wat deelnemers uiteindelijk betalen, wordt dus via deze twee knoppen bepaald.

Wat valt het panel op?

- In 2021 voorziet de ODBN in haar begroting een omzetstijging van dienstverlening met € 3,7 miljoen (van € 26,6 miljoen begroot in 2020 naar € 30,3 miljoen in 2021). Dit komt hoofdzakelijk door het gebruiken van recentere werkprogramma's (+ € 2,9 miljoen) en incidenteel de effecten van de transitie veehouderij.
- Inclusief andere posten zoals regionale dienstverlening komt de omzet op € 30,3 miljoen. De begrote lasten bedragen € 30,2 miljoen (2020: € 27,1 miljoen). De kosten bewegen grotendeels mee met de begrote omzet.
- Het uurtarief stijgt van € 97,37 naar € 101,21 (+ 3,9%). Dit is meer dan het gewogen gemiddelde van de verwachte kostenstijging in 2021 van 2,5%. Oorzaken hiervoor zijn o.a. een ander functiehuis (HR21), een gewijzigde inhuuropslag en het effect van de nieuwe CAO. Dit is conform de kadernota 2021.
- In de kadernota was geen uitgangspunt opgenomen over het maximale percentage overheadpersoneel. Deze is inmiddels uitgebreid genormeerd in de ontwerpbegroting (% fte overhead 22-24%).

Wat zijn onze adviezen?

- ➔ Wij vragen aandacht om kritisch te zijn op de kostenbegroting. Dit betekent kritisch zijn op het inschatten van kosten; wat is nodig, bijvoorbeeld de overheadkosten;
- ➔ Tevens adviseren wij om voldoende flexibiliteit in acht te nemen, om kosten te kunnen afbouwen als dat nodig is. Zeker omdat de begrote omzet fluctueert en bovendien onderhevig is aan onzekerheden.
- ➔ Wij hebben de wens geuit om in begrotingen en jaarrekeningen (voortaan) de inhuur expliciet in gekwantificeerd op te nemen, zodat salariskosten en inhuur afzonderlijk inzichtelijk zijn.
- ➔ Wij hechten aan het op voldoende niveau brengen van het weerstandsvermogen. Het begrote weerstandsvermogen haalt in de begroting niet het genormeerde niveau. De financiële waarde van de gewogen risico's (€ 1,6 miljoen) overstijgt de beschikbare daarvoor bedoelde reserve (€ 1,2 miljoen). Dit vraagt het managen / verkleinen van risico's enerzijds, en anderzijds het zo snel mogelijk op niveau brengen van de algemene reserve.

Planning zienswijzetraject / Corona

Op 26/6 eindigt de zienswijzetermijn. De planning om over de advisering en besluitvorming daarover blijft zoals gepland. Wij gaan er dus van uit dat de besluitvorming bij de deelnemers hierover voor het einde van de zienswijzetermijn plaatsvindt. Er is een noodwet in vastgesteld over het digitaliseren van besluitvorming: <https://m.binnenlandsbestuur.nl/nieuws/digitale-besluitvorming-kan-tot-1-september.243511.lynkx>

Concept-jaarrekening 2019

Omgevingsdienst Brabant-Noord (ODBN)

De ODBN heeft enkele roerige jaren achter de rug. Na het verlies in 2017 van € 1 miljoen is een review uitgevoerd naar oorzaken van de financiële problemen. Dit leidde tot een herziene begroting 2018 en een vertraagde begroting 2019 met kostendekkende, hogere uurtarieven. Om de bedrijfsvoering te verbeteren werkt de ODBN aan een meerjaren ontwikkelingsplan (MJOP)¹.

ODBN sloot 2019 met een bescheiden positief resultaat. Op een omzet van € 35,6 miljoen bedraagt het resultaat van € 168.000. Dit is inclusief de Bestuurscommissie Afvalinzameling (BCA²). Exclusief de BCA bedraagt de omzet € 28,7 miljoen en bedraagt het resultaat € 425.000. Het voorstel aan het DB is om hiervan € 138.000 te herbestemmen, waarna € 287.000 toegevoegd kan worden aan de algemene reserve.

Het weerstandsvermogen is met € 0,9 miljoen onvoldoende om de afgewogen risico's ter waarde van € 1,4 miljoen af te dekken en is daarmee niet op het gewenste niveau. De norm is dat de algemene reserve tenminste zo groot is als de financiële waarde van de gewogen risico's (weerstandsratio moet tenminste 1 zijn). In de jaarrekening 2019 bedraagt deze weerstandsratio 0,61. De lagere weerstandsratio vloeit voort uit een onttrekking uit het weerstandsvermogen in 2019 naar aanleiding van wachtgeldverplichtingen door personele trajecten.

¹ Dit omvat: ICT-systemen onderling op elkaar aansluiten; Informatiebeleidsplan, Centraal Planningsbureau, Werving & selectie, actueel Inrichtingenbestand, Organisatie- en managementontwikkeling, begroting 2018+2019, nieuwe Gemeenschappelijke Regeling, doorontwikkeling Planning & Control cyclus, Uniformeren werkafspraken met deelnemers.

² De BCA betreft een de onderdeel van de ODBN die voor de enkele gemeenten de afvalinzameling regelt. De provincie is hierin geen deelnemer.

De belangrijkste risico's die de ODBN noemt zijn de arbeidsmarktproblematiek, terugval in opdrachtvolume en mogelijke uitstel van de Omgevingswet.

Na het toevoegen van € 287.000 uit het resterende deel van het jaarrekeningresultaat 2019 bedraagt de weerstandratio 0,82.

Werkinhoudelijk was 2019 voor de ODBN succesvol: er zijn 263.000 declarabele uren³ gerealiseerd (begroot 2019: 259.000).

We zien wel dat er circa 16.000 uren minder gerealiseerd is dan begroot bij de individuele opdrachten. Dit leidt ook tot een lagere omzet dan begroot van bijna € 1 miljoen. Daar staat tegenover dat bij de regionale programma's circa 20.000 uren méér is gerealiseerd. Regionale programma's worden op verschillende manieren gefinancierd. Voor sommige opdrachten binnen de regionale programma's, zoals de collectieve taken, geldt dat deze via een vaste bijdrage van deelnemers worden gedekt.

- ➔ Het is dan ook van belang dat ook regionale programma's (collectieve taken) binnen hun urenbegrotingen blijven en dat de ODBN hierop beter gaat sturen.

Het ziekteverzuim daalde verder naar 5,8% (2016: 8,5%, 2017: 7,3%, 2018: 6%).

Belangrijke ontwikkelingen waarop de ODBN heeft ingezet zijn o.a. de transitie naar een zorgvuldige veehouderij, de voorbereiding op de Omgevingswet en de gevolgen van het stikstofdossier naar aanleiding van de uitspraak van de Raad van Staten over het toepassen van de PAS. Ook het PFAS-dossier had dat effect op de ODBN.

Corona

De effecten van de Corona crisis zullen ook voor de ODBN en hun eigenaren voelbaar zijn. In overleg met de accountant is de coronacrisis als "gebeurtenis na balansdatum" tekstueel opgenomen bij de jaarrekening 2019.

De financiële gevolgen zullen zichtbaar worden in de bestuursrapportage en de jaarrekening 2020.

Bezetting adoptie-panel

Het adoptie-panel bestaat uit diverse mensen met een financiële en/of VTH-achtergrond:

- Bernheze: Anthony Bouwmans (a.bouwmans@bernheze.org)
- Meierijstad: John Vlemminx (jvlemminx@meierijstad.nl), William van Breugel (WvanBreugel@meierijstad.nl)
- Den Bosch: Edwin Dovern (e.dovern@s-hertogenbosch.nl)
- Cuijk, Grave, Mill: Anja Dreesen: Anja Dreesen (anja.dreesen@cgm.nl):
- Boxmeer: Jorrit Hendriks (jhendriks2@boxmeer.nl)
- Provincie Noord-Brabant: voorzitter Emiel Broere (ebroere@brabant.nl)

Vragen / opmerkingen? Neem gerust contact op met Emiel Broere.

³ Exclusief BCA